

MEMÒRIA D'ACTIVITATS 2025

ÍNDEX

1. Presentació de CICrA Justícia Ambiental	2
2. Principals projectes i activitats per àmbit temàtic	3
2.1. Crisi climàtica, degradació ambiental i migracions	3
2.2. Dret Humà a l'Aigua i al Sanejament	5
2.3. Comunitats Energètiques a Barcelona	6
2.4. Empreses i Drets Humans	8
2.5. Justícia ambiental i drets humans	9
2.6. Enxarxament i foment de l'Economia Social i Solidària a Barcelona	10
3. Altres activitats	11

1. Presentació de CICrA Justícia Ambiental

CICrA Justícia Ambiental és una cooperativa sense ànim de lucre, nascuda l'any 2020, que es dedica a la investigació crítica i aplicada en temes de Dret ambiental des d'una perspectiva de justícia social, així com a l'assessorament, acompanyament, sensibilització, divulgació i formació en aquesta matèria.

El 2025 va ser un any molt important perquè feia [cinc anys](#) des que vam unir les nostres experiències, coneixements i sensibilitats per construir aquest projecte cooperatiu. El nostre equip ha estat conformat des de l'inici per un grup multidisciplinari de professionals amb experiència en consultoria jurídica i ambiental. D'aquest equip de sòcies en formem part l'Alejandra Durán, la Beatriz Felipe i la Isabel Vilaseca. Les seves trajectòries es troben [al web de CICrA Justícia Ambiental](#) i a les memòries d'activitats d'anys anteriors.

Fotografia del cinquè aniversari de CICrA. A la foto apareixen, d'esquerra a dreta, les sòcies de la cooperativa: la Beatriz, l'Isabel i l'Alejandra. Font: [CICrA Justícia Ambiental: cinc anys caminant juntes per la justícia ambiental](#).

Durant aquest any i fins al mes de setembre, ens va acompanyar al nostre equip de treball, el Jaume Pujolràs com a treballador de la cooperativa. El Jaume és Graduat en Dret (UB), Màster en Diplomàcia i Organitzacions Internacionals (CEI-Bcn i UB), Màster en Dret Ambiental (URV) i té un títol d'Expert en Dret Ambiental Europeu per la Càtedra de Dret Ambiental Europeu Jean Monnet (UB). Durant el seu temps en CICrA, el Jaume va prestar suport en tasques de recerca jurídica i ambiental i dinamització d'espais en matèries com fiscalització d'activitat empresarials, drets humans i empreses, i transició ecosocial, entre d'altres.

Durant l'any 2025 es va vincular a l'equip en [Marc Benaiges i la Cayetana Mosteiro](#) com a becaris. La Cayetana es va incorporar com a part del Màster en Sostenibilitat: Medi Ambient, Societat i Economia del Centre d'Estudis Internacionals (CEI), i en Marc per part del Màster en

Dret Ambiental de la Universitat Rovira i Virgili. A més, a finals d'any també s'hi va incorporar com a becària la [Ginny Lizbeth Tamayo Rojas](#), que estava cursant el Màster en Sostenibilitat al CEI-UB.

2. Principals projectes i activitats per àmbit temàtic

Alguns dels projectes i activitats desenvolupats per CICrA durant l'any 2025 s'exposen a continuació de manera organitzada per àmbits de treball.

2.1. Crisi climàtica, degradació ambiental i migracions

Des de l'inici de les nostres activitats, les mobilitats (i immobilitats) causades pel canvi climàtic i la crisi ambiental global han estat una de les principals matèries de recerca, divulgació i treball de CICrA. Durant el 2025, hem continuat aquesta tasca en col·laboració amb altres entitats defensores del medi ambient i dels drets humans de l'àmbit català i internacional.

Des del 2024 vam estar donant suport al projecte "[Desertificació. Crisi climàtica, vulneració de drets i desplaçats mediambientals](#)", liderat per Ruido Photo, amb el suport del Centre d'Estudis de Dret Ambiental de Tarragona (CEDAT) i el finançament de l'Agència Catalana de Cooperació al Desenvolupament. En el marc d'aquest projecte es va impulsar la conformació d'una xarxa d'entitats catalanes vinculades als desplaçaments ambientals, de la qual formem part juntament amb altres entitats com Ecologistes en Acció, Entrepobles, CCAR, CEDAT, IDHC, Mirada Colibrí, CER-Migracions, entre d'altres. A més, es va crear un [Mapa d'entitats catalanes vinculades als desplaçaments ambientals i la justícia climàtica](#), que es va realitzar a partir de la informació recollida per un qüestionari virtual que va ser respost per 21 entitats, i es va publicar l'abril de 2025.

Els resultats del Mapa van a ser presentats en la jornada [Crisi climàtica, vulneració de drets i desplaçaments ambientals. Enxarxem-nos per a l'acció col·lectiva!](#), que vam coorganitzar des de CICrA al Campus Catalunya de la Universitat Rovira i Virgili (URV) de Tarragona. En aquesta jornada vam reunir-nos amb persones expertes, representants institucionals i entitats per a reflexionar sobre les conseqüències invisibilitzades del canvi climàtic i la degradació ambiental que causen les (im)mobilitats de persones i la manera d'abordar aquesta problemàtica.

Fotografia de la Jornada "Crisi climàtica, vulneració de drets i desplaçaments ambientals. Enxarxem-nos per a l'acció col·lectiva!". Font: [Impulsem el debat sobre els desplaçaments ambientals en una jornada pionera](#).

A partir del mes de febrer vam iniciar una recerca sobre [metodologies per estudiar i identificar les mobilitats ambientals a Catalunya](#). Aquesta recerca, que forma part de una col·laboració amb l'Institut de Drets Humans de Catalunya (IDHC), es va dur a terme a partir de consultes i revisió bibliogràfica, de reunions amb persones i entitats amb experiència en el camp, i de la realització d'una prova pilot. Els seus resultats estan pendants de ser publicats.

Al mes de juny, vam coorganitzar la jornada [Desplaçaments ambientals al Senegal. Responsabilitats del Nord global i resistències locals](#) juntament amb Coópolis i Ecologistes en Acció. En el marc d'aquesta jornada, vam presentar l'informe [\(Im\)mobilitats i degradació ambiental al Senegal: joventut, responsabilitats i resistències!](#), que va ser encarregat per Ecologistes en Acció. En aquest informe es va analitzar els reptes i eines de resistència de la joventut senegalesa per a fer front a la mobilitat ambiental, el canvi climàtic i la degradació ambiental, així com les responsabilitats d'empreses i institucions del Nord global, especialment de Catalunya i de Barcelona.

També, vam organitzar la Webtalk [Climate Justice and Human \(Im\)Mobility in Light of the Inter-American Court's Advisory Opinion 32-2025](#), a la que vam dialogar sobre l'Opinió Consultiva 32-2025 de la Cort Interamericana de Drets Humans i les seves implicacions en l'accés a la justícia i protecció dels drets de persones en situació de vulnerabilitat com les dones, els migrants i els pobles indígenes. A aquesta xerrada virtual, que forma part del projecte ERASMUS+ Climate Justice Living Lab, vam comptar amb la participació de Giovana Ginni i Marilia Gagliardi, que formen part de la Xarxa Sud-americana per a les Migracions Ambientals (RESAMA).

D'altra banda, des de finals de 2025, hem iniciat el projecte [Migracions ambientals, comunitats expulsades i resistències en comú \(fase II\)](#), que és finançat per l'Ajuntament de Barcelona, liderat per Ecologistes en Acció i compta també amb la participació d'Entrepobles. En el marc d'aquest projecte, comencem una recerca per a ampliar l'anàlisi crítica sobre els desplaçaments forçats originats per qüestions ambientals, centrat en les vulneracions de drets que es troben les persones migrants als països d'acollida.

A finals de l'any 2025, vam guanyar una beca DevReporter pel projecte "Migracions climàtiques i justícia ambiental: històries creuades entre el Sud Global i Catalunya", juntament amb Ecologistes en Acció i Mirada Colibrí. Aquesta beca s'emmarca en el projecte Connect for Global Change, que és impulsat per Lafede i 10 plataformes europees més amb la finalitat de finançar reportatges periodístics d'alt impacte amb relació a la justícia climàtica. L'objectiu del projecte és la gravació d'una minisèrie documental sobre experiències de migració climàtica de persones provinents de territoris greument afectats per la degradació ambiental i climàtica —Colòmbia, el Senegal i Itàlia— en diàleg amb les seves diàspores a Catalunya.

Entitats col·laboradores	CEDAT, Ruido Photo, IDHC, Ecologistes en Acció, RESAMA, Entrepobles, Mirada Colibrí
Productes principals	- Informe: Mapa d'entitats catalanes vinculades als desplaçaments ambientals i la justícia climàtica. - Informe: (Im)mobilitats i degradació ambiental al Senegal: joventut, responsabilitats i resistències.

2.2. Dret Humà a l'Aigua i al Sanejament

Des de CICrA hem estat impulsant la recerca crítica sobre la gestió de recursos hídrics i el dret humà a l'aigua i al sanejament, amb informes com [L'aprofitament d'aigua pluja i gris a Barcelona. Fonaments jurídics per a l'aprofitament d'aquestes aigües i la promoció de l'estalvi](#)

de l'any 2024, o espais de diàleg i formació com el curs en línia [Dret Humà a l'Aigua i Sanejament](#) de l'any 2023.

Entenem que aquesta línia de treball és important pel context actual d'escassetat i imprevisibilitat de la disponibilitat dels recursos hídrics a Catalunya. Per aquests motius, durant els mesos de novembre de 2024 i març de 2025, vam portar a terme la revisió jurídica d'un [nou model d'ordenança municipal que actualitza el model d'ordenança reguladora d'estalvi d'aigua de l'any 2005](#), juntament amb l'àrea d'Acció Climàtica i Transició Energètica de la Diputació de Barcelona.

Aquest [model d'ordenança](#) busca adaptar-se a l'emergència climàtica actual i a l'escassetat d'aigua, així com als canvis normatius a escala comunitària, estatal i autonòmica, i està pensat per adaptar-se a les realitats territorials dels municipis de la província de Barcelona. El document incorpora criteris de prioritització d'usos i requisits tècnics als sistemes d'aprofitament d'aigües freàtiques no potables, aigües grises, aigües pluja, i aigües sobrants de piscina, així com criteris de planejament urbanístic, l'estalvi d'aigua en la gestió de zones verdes i l'estalvi d'aigua per part dels grans consumidors.

2.3. Comunitats Energètiques a Barcelona

Igual que altres anys, durant el 2025 hem promogut activitats formatives i d'assessorament a les comunitats energètiques existents o en procés de constitució a la ciutat de Barcelona. D'igual manera hem participat en espais d'intercanvi per a construir [eines i estratègies d'impuls i consolidació de comunitats energètiques](#).

El [27 de maig](#) vam presentar els resultats de l'informe "[La diversitat a les comunitats energètiques a Barcelona: diagnosi i reptes](#)", elaborat en col·laboració amb BATEC, Pol Cooperatiu per a la Transició Energètica. En aquest informe analitzem les mancances i els reptes que afronten les comunitats energètiques pel que fa a la participació inclusiva, posant el focus en les barreres vinculades al gènere, l'origen, la situació administrativa, la diversitat funcional i les condicions econòmiques.

També participem en l'elaboració de l'estudi [Comunitats Energètiques de Barri: estudi de viabilitat per a permetre l'extrapolació del model en tota la ciutat](#), impulsat per la Federació d'Associacions Veïnals de Barcelona (FAVB) i en col·laboració amb Enginyeria Sense Fronteres i diverses comunitats energètiques de Barcelona. L'estudi, que es va presentar el [12 de desembre de 2025](#), analitza la distància existent entre el fort compromís veïnal, cooperatiu i associatiu en la matèria, front i el desplegament lent, fragmentat i extremadament condicionat de les comunitats energètiques, malgrat l'existència d'un marc normatiu favorable.

Al llarg de l'any hem organitzat formacions dirigides especialment a comunitats energètiques, intercooperant amb diverses entitats. Aquest és el cas de la [formació en combatre la pobresa energètica](#), que vam realitzar amb la cooperació de BATEC i l'Aliança contra la Pobresa Energètica (APE); o la sessió [Obrim cobertes! Licitacions per a l'energia comunitària](#), també en companyia de BATEC juntament amb el Cercle de Transició Ecosocial de l'Ateneu cooperatiu

de Barcelona- Coòpolis. En últim es van repassar i compartir alguns aspectes rellevants de la primera licitació d'una coberta pública de l'Ajuntament de Barcelona dirigida a comunitats energètiques, que va servir com espai previ per a la [Trobada de la Xarxa de Comunitats Energètiques](#).

Fotografia de la sessió “Obrim cobertes! Licitacions per a l’energia comunitària”. Font: [Hem organitzat una formació sobre licitacions de cobertes públiques](#).

Entitats col·laboradores	BATEC, Federació d'Associacions Veïnals de Barcelona (FAVB), Enginyeria Sense Fronteres, Cercle de Transició Ecosocial de l'ateneu cooperatiu de Barcelona- Coòpolis, Aliança contra la Pobresa Energètica (APE).
Productes principals	- Informe: Comunitats energètiques a Barcelona: radiografia d'una realitat emergent. - Informe: Comunitats Energètiques de Barri: estudi de viabilitat per a

	permetre l'extrapolació del model en tota la ciutat.
--	--

2.4. Empreses i Drets Humans

Des de novembre de l'any 2022, vam desenvolupar el projecte [Contractació pública, empresa i Drets Humans en època de transició ecosocial](#), juntament amb l'Observatori DESCA, que buscava incidir en la coherència de polítiques de contractació pública per avançar en la defensa dels drets humans i socials a través de la transició ecosocial ja en marxa a la ciutat de Barcelona. Aquest projecte va culminar amb la publicació del document [Cap al desmantellament de la impunitat del poder corporatiu: catàleg de casos. Mecanismes i estratègies per la fiscalització de les activitats empresarials](#) al mes d'abril de 2025. En aquest catàleg es recullen diferents mecanismes i estratègies que han servit a comunitats concretes per a la defensa de drets humans enfront de vulneracions causades per actuacions empresarials. A més, es van analitzar sis casos reals en els quals es veuen implicades responsabilitats d'empreses de l'àmbit europeu amb certa vinculació a Catalunya.

Juntament amb Enginyeria Sense Fronteres, vam dur a terme el [Dictamen jurídic sobre l'aplicació futura de la proposta de llei per a la creació del Centre Català d'Empreses i Drets Humans](#), durant els mesos de juliol a desembre. A aquesta investigació, s'aborda la proposta de llei que té com a objectiu la creació del Centre Català d'Empreses i Drets Humans (CCEDH) com entitat que ha de vetllar perquè les empreses que operen a Catalunya no produeixin impactes negatius als drets humans i al medi ambient a territoris del Sud global.

D'altra banda, a partir de novembre de 2025, hem estat col·laborant amb NOVACT en la creació de [material formatiu](#) sobre el marc normatiu internacional de drets humans aplicable a empreses per al [curs en línia gratuït sobre impunitat empresarial en contextos d'ocupació i conflicte](#). Aquest servei s'emmarca dins del projecte [Protecció de Drets a les cadenes de valor en casos d'ocupació i conflictes](#), finançat per l'Ajuntament de Barcelona i que és impulsat per NOVACT i SUDS.

Finalment, també hem participat en el curs de conflictologia [Extractivisme: territoris, recursos naturals i cossos](#), organitzat per Servei Civil Internacional de Catalunya (SCI) durant els dies 3 a 7 de novembre de 2025. Des de CICRA ens vam encarregar de la sessió "Què és l'extractivisme? La continuïtat colonial i l'acumulació per desposseïció en nom del 'desenvolupament'", on vam introduir el concepte d'extractivisme com una lògica colonial, racista i patriarcal d'acumulació per desposseïció que sosté el sistema capitalista actual, així com les formes que pot adoptar.

Entitats col·laboradores	Observatori DESCA, Enginyeria Sense Fronteres, NOVACT, SUDS, SCI.
--------------------------	---

Productes principals	• Catàleg: Cap al desmantellament de la impunitat del poder corporatiu: catàleg de casos. • Investigació: Dictamen jurídic sobre l'aplicació futura de la proposta de llei per a la creació del Centre Català d'Empreses i Drets Humans.
----------------------	---

2.5. Justícia ambiental i drets humans

Des de gener de 2025, hem donat suport al projecte europeu [Climate Justice Living Lab](#), del qual forma part la Universitat Rovira i Virgili. L'objectiu principal d'aquest projecte és promoure la formació en litigació ambiental, incloent-hi qüestions de justícia i dret ambiental, a partir de l'articulació d'un [LivingLab](#). Des de ICrA hem donat suport a tasques d'elaboració d'informes periòdics, de promoció i dinamització de grups de treball en la web del projecte i d'assistir a reunions sobre comunicació i disseminació, d'entre altres.

Com a part del projecte Climate Justice Living Lab, vam organitzar [Curs Entre Aarhus i Escazú. La protecció de persones defensores de drets humans i ambientals](#) amb col·laboració de l'Institut de Drets Humans de Catalunya (IDHC). En aquest curs, que es va dur a terme a tres sessions, es va parlar sobre la protecció de persones defensores de drets humans i ambientals en el marc del Conveni d'Aarhus, pensat per al context europeu, i l'Acord d'Escazú, que és aplicable a Amèrica Llatina i el Carib. A més, es van plantejar mètodes alternatius o complementaris als mecanismes de protecció dels instruments analitzats, com a mecanismes jurídics nacionals, estratègies populars de difusió o la creació d'observatoris ciutadans.

Captura de pantalla de la presentació de la Patricia Madrigal, presidenta del Comitè per al Compliment de l'Acord de Escazú, en el marc del curs en línia "Entre Aarhus i Escazú. La protecció de persones defensors de drets humans i ambientals". La Patricia pot veure's en la cantonada superior dreta de l'imatge. Font: [Hem organitzat, juntament amb l'IDHC, un curs sobre la protecció de persones defensors de drets humans i ambientals.](#)

També vam coordinar la [Webtalk amb Pia Hollestein: Drets humans i justícia climàtica](#). La Pia és part de KlimaSeniorinnen, una associació de dones majors de 64 anys de Suïssa que va demandar davant del Tribunal Europeu de Drets Humans al govern del seu país per no implementar prou mesures suficients contra el canvi climàtic, obtenint una resolució favorable. Aquesta xerrada també va ser part del projecte Climate Justice Living Lab.

D'altra banda, durant els mesos de setembre i novembre de 2025, vam donar suport a la dinamització del [segon procés participatiu del Youth Act!](#), que va impulsar el Servei Civil Internacional (SCI), el Consell de la Joventut de Barcelona (CJB), Maloka i GRITIM-UPF. Aquest procés va servir com espai de preparació per al IV Fòrum Internacional Youth Act! que es va dur a terme al mes de febrer de 2026.

2.6. Enxarxament i foment de l'Economia Social i Solidària a Barcelona

Gràcies a la nostra presència al Bloc4BCN des de l'any 2024, hem enfortit els llaços de cooperació i solidaritat amb nombroses entitats de l'economia social i solidària de Barcelona. A través de la línia de treball de comunitats energètiques hem mantingut durant l'any 2025 la nostra pertinença al grup de treball sobre Comunitats Energètiques de la Federació de Cooperatives de Treball de Catalunya i al Cercle de Transició Ecosocial de Coòpolis. També,

hem entrat a formar part de [l'ECOHUB](#), el qual és un pol cooperatiu que treballa per accelerar transicions ecològiques justes i democràtiques.

D'altra banda, hem estat impulsant la conformació de la Xarxa de Desplaçaments Ambientals de Catalunya juntament amb altres entitats com Ecologistes en Acció, Entrepobles, CCAR, CEDAT, IDHC, Mirada Colibrí o CER-Migracions.

Des de finals del 2024, hem elaborat la guia pràctica [Transició ecosocial justa per a organitzacions de l'economia social i solidària i petites i mitjanes empreses](#), per encàrrec de l'Oficina Catalana de Canvi Climàtic. Aquesta guia té com a objectiu facilitar el camí cap a una transició ecosocial justa i enfortir el lideratge d'entitats de l'economia social i solidària i petites i mitjanes empreses com agents de canvi.

3. Altres activitats

Durant els mesos de juny i juliol de 2025 i com a part de la nostra línia de treball d'assessorament a entitats, vam donar suport a Ingenierías sin Fronteras – Andalucía per a la [identificació i anàlisi de fonts de finançament](#). Principalment, ens enfoquem en fonts públiques dirigides a activitats d'educació per al desenvolupament.

Així mateix, durant octubre i novembre, vam acompanyar a Oxfam Intermón en l'elaboració d'un [document marc per a la jornada sobre fiscalitat verda](#) que va tenir lloc el 15 d'octubre a Madrid. Aquest document marc va recollir les discussions i esdeveniments d'aquesta jornada a la qual es van reunir nombroses organitzacions de la societat civil, així com servir de referència per a futures trobades i treballs sobre fiscalitat verda.